

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

340 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

PRICE 50 CENTS

KOVO 9 - MARCH 9, 1981

NR. 5

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS DELEGACIJA, kartu su Washingtono lietuviais - veikėjais, JAV Senate Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo proga su minėjimo senate globėju sen. Charles H. Percy.

Nuotraukoje iš kairės į dešinę: Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, ALT atstovas Washingtono prof. dr. J. Genys, ALT vicepirmininkas dr. J. Valaitis, VLIKO ir ELTOS įstaigos vedėja Margarita Samatienė, senatorius Charles H. Percy, Liet. R. Kat. Susivienijimo vicepirm. J. B. Laučka, Voice of America lietuvių skyriaus viršininkas A. Petrutis, ELTOS direktorius ir VLIKO vicepirm. dr. J. Balys, ALT vicepirm. T. Blinstrubas.

ALTO atstovai Washingtono

ALT Valdybos vicepirmininkai dr. Jonas Valaitis ir Teodoras Blinstrubas lankėsi Washingtono. Pirmadienį Vasario 16 d. aplankė Vliką. Tą pačią dieną dr. Jonas Valaitis ir Teodoras Blinstrubas buvo ministerio Stasio Bačkio pakviesti į Vasario 16-tos minėjimą Lietuvos Pasiuntinybėje. Be įvairių valstybių diplomatinio korpuso svečių dalyvavo kongresmanai, Valstybės Departamento pareigūnai ir Washingtono lietuviškų organizacijų atstovai.

Antradienį vasario 17 d. JAV senate įvyko senatoriaus Charles H. Percy suorganizuotas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Senatorius Percy, šiometinis senato užsienio komiteto pirmininkas, pasakė labai turiningą ir nuoširdžią kalbą.

Šiame minėjime, be dr. Jono Valaitio ir Teodoro Blinstrubo, taip pat dalyvavo ministeris Stasys Bačkis, Vliko vicepirm. dr. Jonas Balys, Amerikos Balso lietuvių skyriaus direktorius Alfonsas Petrutis, Vliko sekretorė p. Margarita Samatienė ir ALT atstovas Washingtono dr. Jonas Genys. Po minėjimo dr. Jonas Valaitis, Teodoras Blinstrubas ir dr. Jonas Genys buvo priimti demokrato senatoriaus Alan Dixon ofise. Po apsilankymo senate ALT atstovai apsilan-

kė Amerikos Balso lietuvių skyriuje, kur buvo nuoširdžiai priimti Alfonso Petručio, kitų tos įstaigos tarnautojų, ir kur įrekordavo savo kalbas į Lietuvą.

Trečiadienį vasario 18 d. ALT vicepirmininkai dr. Leonas Kriaučiūnas ir Teodoras Blinstrubas dalyvavo Atstovų Rūmuose suruoštamame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, kurį globojo kongresmanas Frank Annunzio. Atstovų Rūmuose maldą sukalbėjo kun. Leonardas Andriekus. Ištisa eilė kongresmanų padarė pareiškimus Lietuvos reikalui pvz.: kongresmanai Frank Annunzio, John Ashbrook, Charles Dougherty, Millicent Fenwick ir kt. Labai daug žmonių dalyvavo šiame minėjime ir Lietuvos vardas ir reikalai buvo labai gerai išskelti. Minėjime be suminėtujų dar dalyvavo A. Vaičiulaitis, Amerikos Balso lietuvių skyriaus direkt. Alfonsas Petrutis ir ALT atstovas Washingtono dr. Jonas Genys.

ALT atstovai, dr. Leonas Kriaučiūnas, Teodoras Blinstrubas ir dr. Jonas Genys po minėjimo turėjo progos aplankyti eilę kongresmanų. Kongresmanui Edward J. Derwinskiui įteikė V ir VI tomą Encyclopedia Lituanica. Pirmieji 4 tomai ALTO jam buvo įteikti anksčiau.

Vėliau šie ALT atstovai aplankė Lietuvos Pasiuntinybę, kur turėjo pasikalbėjimą su ministru Stasiu Bačkiu Lietuvos reikalais.

TRUMPAI IŠ VISUR

Brežnevas Komunistų partijos kongrese Maskvoje kalbėjo tik 6 minutes, toliau jo kalbą 4 val. skaitė sekretorius.

Irane uždrausta Anglikonų bažnyčios veikla.

JAV parduos Meksikai karo lėktuvų.

Ukrainiečio Demjanjuk teisme Clevelande svarbiausias "dokumentas" buvo parūpintas sovietų įstaigų ir juo rėmėsi JAV prokuroras.

Paleidus Iranui įkaitus, paaiškėjo, kad diplomatų Laingeno ir Matrinko seifai pateko teroristams su visais slaptais dokumentais, o Carterio pasiūsta gelbėjimo komanda, helikopteriuose paliko Irane sąrašus ir adresus asmenų, kurie turėjo talkinti šiai komandai, kurių tarpe 23 generolai ir admiralai.

Airijoje šokių salėje sudegė 16 žmonių, o apie 200 buvo nuvežti į ligonines.

Trys amerikiečiai, laikyti Irane įkaitais, iškėlė JAV teisme bylą reikalaudami iš Irano 90 mil. dol.

JAV žada Turkijai didesnę karinę ir ekonominę paramą.

Irano Khomeinis serga ir vis rečiau viešai bespasirodo.

Gen. Haig pavedus, buvo išleista knyga apie sovietų vykdomus teroristinius veiksmus svetimos valstybėse.

JAV slaugių laikraštis rašo, kad JAV apie 30% operacijų daroma be reikalo.

Carteris buvo pasiūlęs aukštiesiems federalinės valdžios pareigūnams pakel-

ti atlyginimus. Reaganas šį pasiūlymą sulaukė.

Pereitais metais Irane dar buvo sušaudyta 160 Chomeini priešų, daugiausiai karininkų.

Pacifiko ir Atlanto laivynų vadai pareiškė, kad jie neturi laivų ir tinkamų žmonių apginti JAV pakrantes.

JAV žydams spaudžiant Dobryniną, sovietai išleidžia vis daugiau žydų.

Irakas perka už 70 mil. dol. iš JAV I H sunkvežimius.

Medicinos mokslininkai nustatė, kad 25% mirė nuo vėžio JAV, galėjo būti pagydyti, jei liga būtų buvusi laiku nustatyta.

Fordo b-vė 1979 m. turėjo 1,2 bil. dol. pelno, o 1980 m. 1,55 bil. dol. nuostolių.

Reaganas kovo vidury lankysis Kanadoje.

Atsisakius sovietams toliau tiecti maistą, vietnamiečiams gresia badas.

Etiopijoje vis dar yra stiprus gink-

luotas pasipriešinimas sovietų pastatytai valdžiai.

Gegužės 30-31 d.d. Hartford, Conn. įvyks tautinių šokių šventė.

Libane jau yra žuvę 54 Jungtinių Tautų kariai.

Kai kurie iš JAV grįžę į Iraną studentai buvo suimti ir kaltinami šnipinėjimu.

Prie Indonezijos, nuskendus keleiviniam laivui, žuvo apie 600 žmonių.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS DELEGACIJA, kartu su Washingtono lietuviais - veikėjais ir su kongreso nariais po Vasario 16 minėjimo Atstovų Rūmuose. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo Atstovų Rūmuose globėju, ALTUI prašant, sutiko ir šiais metais būti kongr. F. Annunzio. Minėjimas įvyko vasario 18 d., 1981.

Nuotraukoje: iš k. į d. - ALT vicepirmininkas dr. L. Kriaučiūnas, kongr. F. Annunzio, maldą sukalbėjęs ALT delegatas kun. L. Andriekus, kongr. J. Wright, Atstovų Rūmų pirm. Th. O'Neill, kongr. E. Derwinski, ALT atstovas Washingtono prof. dr. J. Genys, A. Vaičiulaitis, Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas A. Petrutis, ALT vicepirm. T. Blinstrubas. Atstovų Rūmų pirmininkas įteikia kun. L. Andriekui specialų pažymėjimą, kad jis tą dieną Ats. Rūmuose sukalbėjo invokaciją bei buvo tos dienos kapelionu.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMU KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams..... \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

SLA

Vasario 16 minėjimas

POVILO P. DARGIO, SLA PREZIDENTO, KALBA, PASAKYTA 1981 m. KOVO 1 d. SLA CENTRO SALĖJE NEW YORK, N.Y.

Didžiai gerbiamas Lietuvos Respublikos Generalinis Konsule, garbingi svečiai, mieli broliai ir sesės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai!

Šių metų vasario 16-toji, mūsų dižioji valstybinė šventė, supuola su SLA 95-kių metų gyvavimo sukaktimi...

Susivienijimas visada uoliai rūpino si Lietuvos reikalais, SLA istorija yra kartu ir visos lietuvių ateivijos šiame krašte istorija. Taip, SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE visada kvėpavo Lietuvos laisvės troškimu ir jos idealais.

Mūsų organizacija yra įsijungusi į Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri nuo pat okupacijos pradžios vadovauja Lietuvos laisvinimo kovai...

Prieš ALTOs atsiradimą susivienijimas buvo ta pati didžiausioji organizacija, kuri apėmė ir politinį, ir kultūrinį, ir ekonominį lietuvių gyvenimą šiame krašte... Atėjo į gyvenimą Amerikos Lietuvių Taryba, politiniame sektoriuje, Susivienijimo Vadovybė subordinauosi šiai institucijai.

Taip pat atėjo į gyvenimą BALFas, šalpos darbe subordinauosi ir šiai organizacijai... Kūrėsi iš pokarinės Europos atėjęs Amerikon Pasaulio Bendruomenės supratimas, rėmė ir jį, pripažindami Bendruomenės suvereninį vadovavimą lietuvių kultūriname ugdy-me... Ir pripažinome ir VLIKą.

Susivienijimas visada buvo ir tvirtai tebėra šalininkas veikti pagal turimą susitarimų kompetenciją, kas veikiama veikti atsakingai, mūsų visuomenę konsoliduoti, o ne skaldyti, saugot orumą prieš kitataučius valstybininkus ir bet ką, kas supa mus.

Šiandieną, minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą 1918 metais, prisimena man plačiai pamėgtas mūsų poetas Bernardas Brazdžionis, kuris savo giliai išpūdingame viename eilėraštyje rimavo:

Lietuva mano šiaurės pašvaistė
Ir gėlė sidabrinų rytų
Kas krauju tavo veidą nulaistė
Ir ko raudai prie kryžiaus tu?...

Minime mes Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą, įvykusį 1918 m. vasario 16-tą... Džiaugiamės tada atgauta laisve ir dideliais kultūriniais, ekonominiais ir kitais laimėjimais nepriklausomybėje, bet šiandien drauge prisimename, kad Lietuvos veidas krauju aplaistytas, Lietuva yra tapusi Maskvos kolonialinės imperijos auka, maskolių rusinama, išnaudojama... Daug mūsų patriotų laikoma vergų stovyklose, daug psichiatrinėse ligoninėse... šiandieną už Lietuvos Himną žmogus tėvynėje atsidurtų kalėjime... Už iškeltą trispalvę būtų areštuotas ir kietai nubaustas... Lietuvis nebe šeimnininkas savo krašte.

Galime šiandien kartoti poeto Jono Aisčio žodžius:

Ir aš Tave matau, o Lietuva brangi,
Numinta kojų svetimų ir Tavo kančia.

Ta mūsų tėvų žemės kančia mus
įpareigoja, Čia neužtenka užuojautos, o
reikia darbo...

Nepriklausomybės minėjimo proga junkimės visi į bendrą pastangą priartinti Lietuvai laisvės dienas... Vadovaukimės Amerikos Lietuvių Kongreso metu paskelbtu šūkiu: "LIFUVIS NEPAVARGS KOVOJE DĖL LIETUVOS LAISVĖS."

Remkime Lietuvos laisvės reikalą darbu ir auka. Ypač jungdamiesi į Amerikos lietuvių pastangas Lietuvos laisvinimo darbe... Gyvenkime Lietuvos meile ir jos laisvės ilgesiu, pagal poeto Fausto Kiršos žodžius: Nors mes būtume toliausiai už marių, Lietuva bus brangesnė už širdį, Ir mane ir tave toluoje Ir vėjelis tėvynės pravirkdys.

Šiandieną lietuviai turi būti darbo ir ryžto žmonės. Kaip mūsų žymus valstybininkas prelatas Mykolas Krupavičius pasakė: Lietuva laukia ne palūžusių baltarankių pesimistų, bet pasirengusių dižiam ir sunkiam darbu statybininkų. Mieli broliai ir sesės! Tegū 1918-tų metų VASARIO 16-tos LAISVĖS ŠAUKSMAS ir šiandieną uždega mūsų širdis dirbti, aukotis, pasišvęsti Lietuvos laisvinimo pastangoms vadovaujant AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI.

(Ši kalba buvo perduota į okup. Lietuvą per Amerikos Balso lietuvišką radio programą).

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsime labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

SUSIPAŽINIMUI
vienas "Sandaros" numeris
siunčiamas nemokamai

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

MANO PAVARDE.....

ADRESAS;.....

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.),
P. Bružas (techn.).
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė
(Šeiminkų sk.), Vyč. Širvydas (English
Section).

SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos:
Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir 1 val. pp - 6 val.
vakare. (kitu laiku, esant svarbiam
red. ir adm. reikalui, galima skambinti 312 - 543 - 8198.).

SANDAROS ATSTOVAI

So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Chaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroit - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbų, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

BOSTONO Padangėje

Brocktono miesto organizacijų atstovai pas miesto burmistą, pasirašant vasario 16-tos proklamaciją. Iš k. Brocktono Lietuvių Tarybos pirmininkas Romualdas Bielkevičius, Albina Baškauskienė, miesto viešųjų darbų viršininkas Frank M. Wallen (Volungevičius), Ona Eikiniene, ses. Geraldina Neveraitė, burmistras David E. Crosby, kun. Petras Šakalys, Vida Sužiedėlienė, Petras Višcinis, Liuda Šukienė, ses. Klemensa.

(Nuotrauka S.A. Bauman'o)

Laisvės Varpo koncertas įvyks balandžio 26, per Atvelykį, So. Bostone Lietuvių Piliiečių Dijos salėje.

Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 3 Tautinės Sogos namuose 484 E. 4-ji gatvė S. Bostone.

Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro koncertas įvyks gegužės 10, sekmadienį, 3 v. popiet North Junior High School auditorijoje, 108 Oak St., Brockton, Mass.

RADIJO PROGRAMOS SUKAKTIS

Š.m. kovo 29 seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje, vadovaujama Stepono ir Valentinos Minkų, švęs 47 metų sukaktuves So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos auditorijoje.

Metinio koncerto vietoje šiemet rengiamas vaidinimas - trijų veiksmų Anatolijaus Kairio komedija „Ku-kū“, kurią pirmą kartą Bostone vaidins Hartfordo dramos ratelis. Komedija „Ku-kū“ buvo vienas iš teatro festivaliaus, Chicagoje, vaidinimų. Hartfordo dramos ratelio režisierius yra Vytautas Zdanys, Vaidinimas prasidės 3:30 val. p.p. Šiame vaidinime dalyvaus jaunimas ir suaugusieji. Bus laimėjimai.

Po vaidinimo bus „Miss Lithuania N.E.“ balius, pagerbti gražuolę Sandy Gaillus iš Waltham.

Lietuviškus pietus gamins populiarie šeiminkė Monika Plevokienė su savo pagalbininkėmis. Prieš ir po vaidinimo veiks „Trakų pilies“ baras.

Tarkitės su savo šeimom, draugais ir pažįstamais kovo 29 susitikti So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos auditorijoje, miniam renginyje. Linksmai praleisime dieną, susipažinsime su svečiais iš Hartfordo. Dalyvaudami paremsite seniausią, lietuvišką radijo programą Naujojoje Anglijoje ir finansiškai pagalbėsime joms pasiekti 50 metų sukaktį.

Maloniai kviečiame į šį renginį - vaidinimą.
Steponas ir Valentina Minkai

MIRĖ

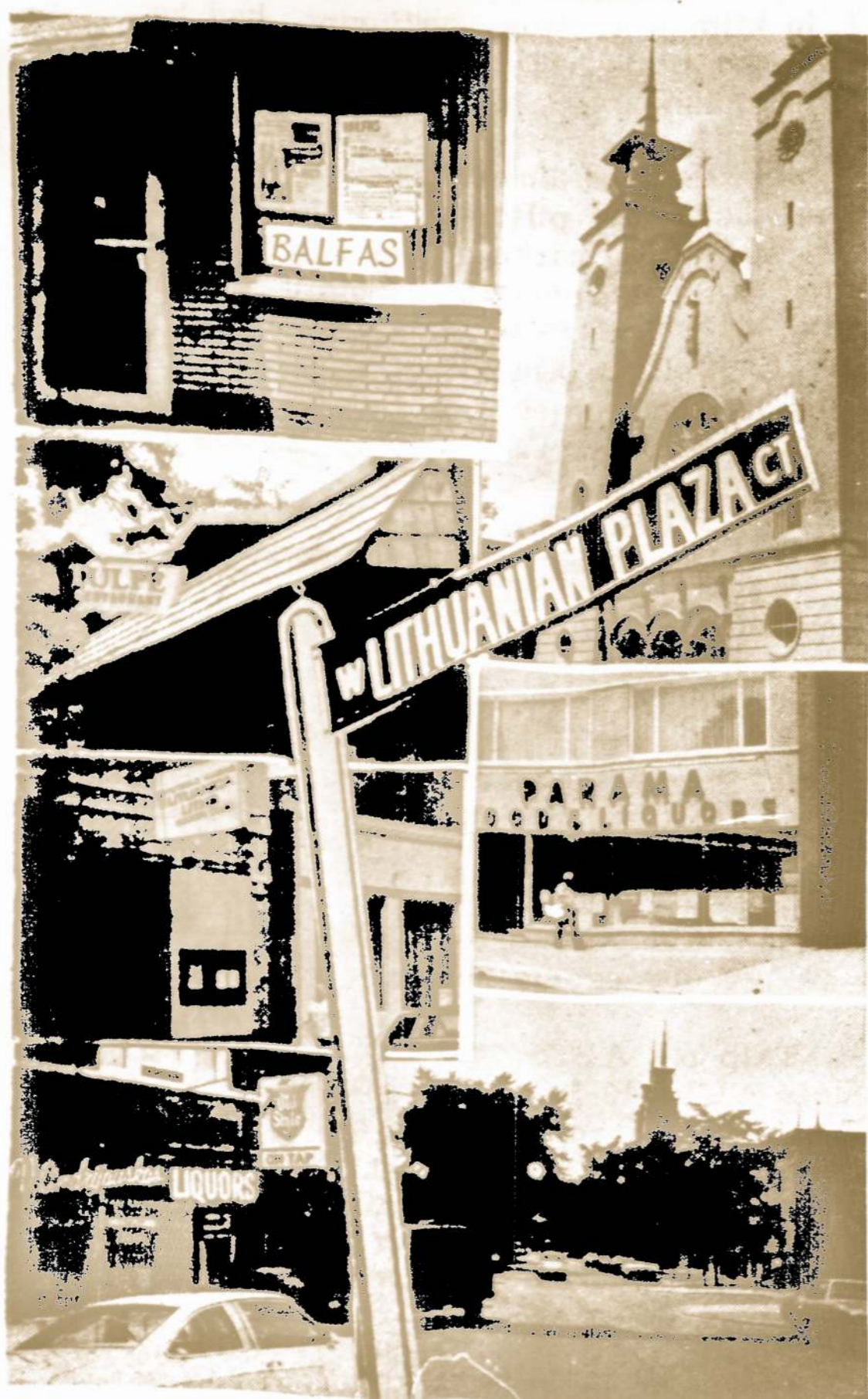
Leonardas Shukis

SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas praneša, kad gruodžio 8 d. Cardinal Cushing General ligoninėje širdies priepuolio ištiktas mirė Leonardas Shukis, SLA 17-osios Kuopos narys. Velionis šios Kuopos išdininku yra išbuvęs net 21-erius metus. Duoną pelnėsi kaip dailydė ir vamzdžių namams irengėjas-plumber.

Liko žmona Edna, sūnus Leonardas Jr. ir duktė Roberta, taip pat marti Elaine M. Shukis. Liko ir broliai Simon ir Stephen, taip pat sesuo Zuzana Kundrat. Velionis buvo gimęs 1893 m. Lietuvoje.

Ramona Liaukutė ir Linas Simonaitis
(Scena iš komedijos "Ku - kū")

Pagal balsų daugumą į Chicagos Ramovėnų sk. valdybą išrinkti, V. Valkovickas, Alb. Repšys, P. Burneikis, J. Švedas, E. Vengianskas ir pirmas kandidatas M. Maksvytis.
* * *

Dėkojame visiems Sandaros skaitytojams ir rėmėjams, kurie siūsdami prenumeratos mokestį pridėjo ir auką.

"Sandaros" Šimtininkų Spaudos Fondas

PIRMIEJI "1981 METŲ SANDAROS ŠIMTININKAI"

- \$ 100 Aleksandras Chaplikas, So. Boston, Mass.
- \$ 100 Feliksas Motuzas, Detroit, Mich.
- \$ 100 Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, New York, N.Y.
- \$ 100 Eleonora N. Chaplikienė, So. Boston, Mass.
- \$ 100 Alfonsas Giedraitis, Santa Monica, California

ALT Cicero skyriaus surengtame Vasario 16 minėjime (vasario 8 d.) meninė dalį atliko solistė Margarita Momkienė, akomp. muzikui Alvydui Vasaičiui, ir Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama Prano Zapolio.
Nuotraukoje: Prano Zapolio vadovaujama Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė, dalyvavusi minėjimo meninėje programoje. NUOTR.C.Genučio.

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

- \$ 20.00 Hypatia Y. Petkus, San Juan, California
- \$ 15.00 Vilniaus Krašto Lietuvių S-ga. Chicagos skyrius
- \$ 10.00 Antanas Baryvdas, Chgo. Ill.
- \$ 10.00 Mrs. S. Martinkus, Chgo. Ill.
- \$ 10.00 A. L. T. Cicero Skyrius, Cicero
- \$ 10.00 Algirdas S. Leonas, Bradford N. H.
- \$ 10.00 S. Rutkauskas, Lake Wood, Ohio
- Po \$ 5.00 aukojo. Teofilė Vildžius, Chgo. Ill., Jonas Janulaitis, Chgo. Ill., Helen Buchinskas, Chgo. Ill., P. Petrušaitis, Racine, Wisc., Antanas Zubavičius, Hot Springs, Ark., Anna Canadeo, Chgo. Ill., Ona Burneikienė Chgo. Ill., Pranas Stončius, Nashua, N.H., Zina Zongaila, Tinley Park, Ill., A.J. Tamkus, Meridan, Conn., Sophia E. Strokes, So. Boston, Mass., Edward Pikelis, Chgo. Ill.,
- Po \$ 3.00 - Olimpia Steponaitis, Chgo. Ill., John Abraitis, Chgo. Ill., Julius Verba, Hot Springs, Ark.
- Po \$ 2.00 - Kostas Panuskis, Chgo. Ill., Albina Juškauskas, Hudson, Mass., Jadvyga Bertašius, Detroit, Mich., Stasys Skorupskas, W. Bloomfield, Mich., Petras Miknaitis, Chgo. Ill.,
- Po \$ 1.00 - Kazys Kupreišis, Chgo. Ill., L. Kasilevicz, Methuen, Mass.

CICERO

Naujai išrinkta RLB apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis. pirm. - Skopas, vicepirm. - Dumčius, II vicepirm. ir švietimo vadovas - Zumaras, parengimų vadovas - Ašoklis, sekretorė - Dubauskienė, kasininkė - Liepienė, parengimų vaišių vadovė - Pranckevičienė.

Antikomunistiniam filmui, kuris buvo rodytas Ciceroje, paskirta \$ 25.00. Bendruomenės gegužinė Vyčių salėje įvyks spalio mėn., 11 d.

S. P.

"LIETUVOS AIDŲ" RADIO PROGRAMOS PENKERIŲ METŲ SUKAKTUVĖS bus 1981 m. gegužės 2 d., šeštadienį, 6.30 val. vakaro LIETUVIŲ TAUTINIŲ SE NAMUOSE, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Illinois. Programoje - Talentų pasirodymas. Karšta vakarienė, Orkestras. Dovanų paskirstymas. Auka \$ 12.50 asmeniui.

Pakvietimai gaunami "LIETUVOS AIDŲ" Radio Programos būstinėje, 2646 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374 ir "Marginiuose", 2511 W. 69 Str.

Kviečia "L.A." komitetas visus prisidėti prie programos išlaikymo.

Toks atžymėjimas, padarytas skulptoriaus Petro Vėbros, buvo įteiktas kiekvienam Lietuvos savanoriui - kariuomenės kūrėjui vasario 21 d. Liet. Tautiniuose namuose surengtame savanorių pagerbime. Pagerbime atsilankė 20 savanorių. Pagrindinę kalbą pasakė V. Adamkus. Minėjimą surengė JAV Liet. Bendruomenės Marquette Parko valdyba.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis

4514 So. Talman Ave. Chicago, Ill. Telefonas 927 - 3559

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI IR NEBRANGŪS Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

Apdraudų Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius

VALANDOS
Kasdien 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais
9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.

- Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI

IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 - 4:30 val. po piet
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street

Office — 436-7878
Res. 839 - 5568

CHICAGO, Illinois 60629

VLADAS ŠIMAITIS, J. D.
Registered Broker

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKĄ CHICAGOJE

Istaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

RAMUNĖ

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ RESTORANAS

2547 West 69th Street, Chicago, Ill. 60629
Čia yra lietuviškų knygų, gaidų, plokštelių ir kt. lietuviškų kūrinių.
Telefonas 925 - 4254

Savininkai - Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakare

Visos laidos iš WCEV 1450 Kc BANGA
ST. PETERSBURGE: 12 val. 30 min.
WTIS 1110 AM BANGA.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-5374.

ENGLISH
section

SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA

SOVIET GENOCIDE
IN LITHUANIA

Soviet Genocide in Lithuania is a comprehensive examination of the policies of national and cultural genocide practiced in Lithuania by the occupying armies and political bureaus of the Soviet Union.

The book, painstakingly researched and documented by Dr. Juozas Pajaujįs-Javis, a Minister in the Provisional Lithuanian Government between the Soviet occupations of Lithuania, examines the philosophical link between totalitarian aggression and genocidal political action. In that light, the study explores the Soviet Union's attempt at cultural extermination of the Baltic States, and reveals in frank and often painful detail the persecutions, repressions, and violations of human decency the Lithuanian people have suffered at the hands of the Soviets.

Dr. Pajaujįs-Javis' study also presents detailed analyses and first hand descriptions of the GULAG, the Soviet forced labor camp system. Using eyewitness accounts and testimonies of survivors, *Soviet Genocide in Lithuania* presents a vivid and terrifying portrait of the tragic fate of Lithuanian political prisoners sent to camps for no reason other than the fact of their nationality.

The book brings into sharp focus the process of the attempted political killing of a nation, and constructs a paradigm of the true expansionist foreign policy of the Soviet Union.

About the Author

Born in Lithuania in 1894, Dr. Pajaujįs-Javis, economist, educator and publicist, earned his Ph.D. in social and political sciences at the University of Kiel, Germany.

A noted political figure in his native country, he was a member of the Lithuanian Parliament in 1926-27 and of the Lithuanian delegation which negotiated a trade agreement with the Soviet Union in Moscow in 1926. In 1941, he

BOOK REVIEW

SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA - by Joseph Pajaujįs - Javis, Ph.D. 246 pgs. Manyland Books, Inc, N. Y. \$ 10.95

Prof. Dr. Joseph Pajaujįs - Javis

was Minister of Labor in the Provisional Lithuanian Government.

Beginning his career as an educator in Lithuania at the Institute of Commerce in Klaipėda, Dr. Pajaujįs-Javis later was Professor of Economics and Economic Geography at the University of Vilnius (Lithuania), and, after coming to the United States, at the University of Alaska.

Dr. Pajaujįs-Javis became a citizen of the United States in 1952. Thereafter, he joined the Library of Congress in Washington, D.C., where he worked for fifteen years until his retirement in 1967.

Dr. Pajaujįs-Javis died in 1973.

Modern slave-traders?

To the Editor:

In human history some events seem to model themselves according to the declaration of Scriptural Ecclesiasticus: "There is nothing new under the sun."

For instance, some events of present-day American life are echoed in descriptions by historian Michael Grant in his 1969 volume "The Ancient Mediterranean." He writes:

"The third century B.C. inaugurated a time of economic difficulties which threatened to disrupt the whole Mediterranean world.

Currency depreciation, causing people who received debased coins to believe they were not getting their due, meant that the price increases which had started under Alexander the Great continued at an alarming, ever steeper rate, ruining people with fixed incomes and making it impossible for the poor to pay for their food or rear their children.

"As the resources of the great Mediterranean powers were frittered away by constant warfare, the rich managed to hold fast, but the gulf that divided them from most of the population became continually wider.

From 270 B.C. onwards, there was an ever-increasing army of desperate, penniless men, and disturbances and outbreaks of unrest became more and more frequent. These were caused not only by the "free" poor, but by slaves, whose numbers sharply mounted as destitute vagabonds, displaced persons, prisoners-of-war and people captured by pirates all went into the slave-traders' clutches."

I wonder if the various dictatorships around the world and politicians eagerly laying taxes would not fit the ancient sociological description of "slave-traders"?

Vytold Sirvydes
23 Sycamore St.
Hudson

Telegraph,
March 10, 1981
Nashua, N.H.

Duck Hunter Knows
About Freedom Day

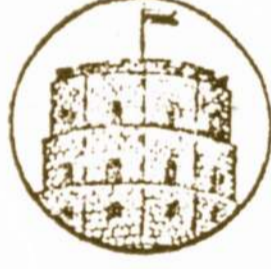

FREEDOM AT LAST comes to the ducks who live in the lagoon in Marquette Park, after spending the winter pent-up in a cramped but warm shelter of concerned neighbor Kostas Butkus. About 15 relatives, friends and fellow "duck-lovers" joined him at the lagoon Sunday, to participate in what they called "Duck Freedom Day." The ducks took to the water immediately following their release, swimming out to the other wild ducks and geese who returned from their journey south a few weeks ago. (News-Herald Photos by Celine Szmergalski)

(From "Southwest News-Herald",
No. 19, 1981, Chicago)

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SĄJUNGOS
VEIKLOJE

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SĄJUNGOS
ST. CATHARINES SKYRIAUS, KANADOJE

PAREIŠKIMAS

Šis pareiškimas buvo skaitytas VKLS-gos sąskrydyje 1980 m. birželio 28 d. Parys, Ontario Kanadoje p.p. Česnulių buveinėj. Jam pritarimas buvo tik iš vieno teisininko Šnapščio. Kiti nuo drąsesnių minčių atbuli traukė, todėl šios mintys ir liko be eigos. Mes esame įsitikinę, kad su tūpčiojančia veikla nieko neatsieksim, todėl savo mintis daugiau praplėstas siūlom svarstyti platesniam horizontui - šiame suvažiavimui.

Jau kuris laikas, kai vienur, tai kitur pasigirsta balsų, kad norint atgauti pavergtoms tautoms laisvę, reikia visoms jungtis į vieną vienetą ir bendromis jėgomis prieš rusus kovoti. Tam reikalui esanti Londone (Anglijoje) įsteigta organizacija, kuri propaguoja rytu ir vidurio Europos federaciją. Tuo reikalu 1980 m. birželio 9 d. "Europos Lietuvyje" yra J. Vilčinskio ilgokas rašinys, kuris tą pačią pavergtų tautų jungimosi mintį propaguoja ir išdėsto, kaip buvo bandoma jungtis šio šimtmečio pradžioje. Nors J. Vilčinskis ir siūlo tokią federaciją, bet ir primena idomų faktą, kaip Lietuvos Tarybos įgaliotas profesorius A. Voldemaras 1918 m. birželio 10 d. Berlyne pasirašęs su lenkais bendradarbiavimo sutartį.

Kas iš tos sutarties išėjo, jau žinome. Vietoj vieni kitiems talkininkauti apsigynimui nuo bendro priešo, tai lenkai talkininkavo tam bendram priešui - rusams: prieš Lietuvą pasiuntė Želigovskį, prieš Ukrainą Hallerį. Jei Lietuva šiaip taip, kad ir susiaurintose ribose, atsistatė, tai Ukraina, lenkams talkininkaujant, buvo rusų pavergta. Jei lenkai nebūt rusams talkininkavę užimt Ukrainą, ji būtų atsistatęsi nepriklausoma valstybė, ypač draugiška Lietuvai. Tada rusai būtų buvę silpnesni ir tikrai būtų buvusi galima rytų ir vidurio Europos federacija ir, greičiausia, būtų buvusi galimybė išvengti ir antro pasaulinio karo. Ši lenkų klastos pamoka tik keliasdešimt metų senumo ir daugeliui atmintina, tai koks tikslas išnaujo ir naujoms apgavystėms pasiduoti?

Pasižiūrėjus į Lietuvos-Lenkijos istoriją matosi, kad Lietuva susilpnino ir didesne dalimi sunaikino ne kokios vokiečių, rusų ar totorių fizinės jėgos, bet lenkų klasta. Tiesiog keista, kad lietuviai per tiek daug šimtmečių nieko neįšmoko ir toliau lenda į lenkų klastos spąstus. Šis

neva pavergtų tautų organizavimas yra klastingas. Tiesa, kad jie nori išsivaduoti iš rusų priespaudos, bet tokia pat tiesa, kad išsivadavę eis pavergt kitas tautas, ypač Lietuvą. Jie niekur savo politikos nepakeitė. Vilnių ir Lvovą kaip skelbė, taip ir tebeskelbia lenkiškais miestais. O mes puikiai žinom, kad jie tik Vilniū nepasitenkins, nes neretai kitas tautas informuoja, kad Lietuva esanti tik Lenkijos provincija. Atkreiptinas dėmesys į čia pridėdamą žemėlapi. Nesvarbu, kad toks žemėlapis lenkus kompromituoja, bet jis ir parodo jų ateities kėslus. Vokietija iš tokio žemėlapio tik nusišypsos, tačiau Lietuvai, sykiu ir visam Pabaltijui, jau dabar yra kuo susirūpinti, nes šie kraštai Vokietijos jėgos neturi ir neturės. Lenkų agentai daž-

MAP OF POLAND. After the Second World War, (1939-1945), the Polish Organisations fighting for freedom and Independence made this request to the United Nations Special Commission.

Lietuviškai tas čia pateikiamasis tekstas būtų: LENKIJS ŽEMĖLAPIS. Po antrojo pasaulinio karo (1939-1945) už laisvę ir nepriklausomybę kovojančios lenkų organizacijos pateikė šitą reikalavimą Jungtinių Tautų specialiaj komisijai.

(Žemėlapis iš "Europos Lietuvio", 1980 m. rugp. 25d.)

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖS TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupės šokėjai Aurosos, Illinois mieste. Šokių ratelis "Vytis" atliko įvairias lietuvių programas. (Nuotrauka Ciprijono Genučio)

VKLS-gos St. Catharines Skyriaus Valdyba
1980 m. spalio 11 d.

